

Jägareförbundets jurist om paragraf 28

Under ett antal år har den "nya" skrivningen av paragraf 28 i jaktförordningen varit i kraft. Något som innebär att ett tamdjurs ägare och andra har större möjlighet nu än tidigare att skydda sina tamdjur vid rovdjursattack. Låt oss gå igenom vad som gäller.

Alla får försöka skrämma björn, varg, järv eller lo som angriper tamdjur eller om det finns skälig anledning att befara ett sådant angrepp. Sådana rovdjur får också under vissa förutsättningar dödas av tamdjurets ägare eller vårdare, nämligen följande:

- När rovdjuret angriper och skadar tamdjuret eller om det är uppenbart att ett sådant angrepp är omedelbart förestående.
- Om det finns skälig anledning att befara ett angrepp på tamdjuret och dödandet sker i omedelbar anslutning till att rovdjuret har angripit och skadat eller dödat tamdjur.
- Om rovdjuret befinner sig inom inhägnat område avsett för skötsel av tamdjuret och det finns skälig anledning att befara ett angrepp där.

Efter skrämselfåtgärd

Rovdjuret får dock bara dödas när det inte går att skrämma bort det eller när det inte går att avbryta eller avvärja angreppet på något annat lämpligt sätt.

Om man till exempel försökt få rovdjuret att avbryta med ett skrämselfågel eller genom att ropa eller vifta med armarna för att på så sätt avvärja ett angrepp, så bör man enligt min mening ha gjort vad som krävs.

Vidare gäller att det ska röra sig om ett pågående angrepp eller att det är uppenbart att ett sådant angrepp är omedelbart förestående.

Genom användningen av dessa begrepp skärps kraven så högt man kan utan att faktiskt kräva ett angrepp. Om det inte rör sig om ett pågående angrepp, torde det därför i princip krävas att rovdjuret är "i hasorna" på tamdjuret.

Lägre efter angrepp

Har rovdjuret redan skadat eller dödat tamdjur är däremot kraven lägre. Då krävs endast att det finns skälig anledning att anta att ett angrepp kommer att ske, vilket innebär att rovdjuret kan vara längre ifrån tamdjuret.

I detta fall måste dock dödandet ske inom kort tid efter och inte heller för långt avståndsmässigt från den senaste angreppsplatsen.

Om det rör sig om tamdjur inom inhägnad så sänks ribban ännu ett steg. Det räcker då med att det finns skälig anledning att anta att ett angrepp kommer att ske. Det torde innebära att rovdjuret förföljer eller annars befinner sig nära tamdjuren så risken för angrepp är nära förestående.

Eget uppdrag

Ovanstående regler är i princip vad som redan tidigare gällde som allmänna förutsättningar för att få döda rovdjur. De konkreta detaljregler som numera införts är först att man får skydda inte bara tamdjur utan även vilt inom vilthägn, mot lodjur men inte mot andra rovdjur.

Viktigaste nyheten är dock att inte bara ägaren eller vårdaren av ett tamdjur under ovan angivna förutsättningar får döda rovdjur, utan även den som handlar på deras uppdrag när det gäller tamdjur inom inhägnat område, jakthundar som används i jaktlag och vilt inom vilthägn (i det senare fallet endast lo).

Detsamma gäller när uppdrag saknas men när den som vidtar åtgärden har skälig anledning att anta att ett sådant uppdrag skulle ha lämnats om det funnits möjlighet till det.

Ola Wälimaa

Förbundsjurist Svenska Jägareförbundet

Utdrag ur jaktförordningen

28 § Om något av rovdjuren björn, varg, järv eller lo angriper tamdjur eller om det finns skälig anledning att befara ett sådant angrepp, får åtgärder vidtas för att skrämja bort rovdjuret.

Rovdjur som avses i första stycket får dödas av ett tamdjurs ägare eller vårdare för att skydda tamdjuret

1. när rovdjuret angriper och skadar tamdjuret eller om det är uppenbart att ett sådant angrepp är omedelbart förestående,
2. om det finns skälig anledning att befara ett angrepp på tamdjuret och dödandet sker i omedelbar anslutning till att rovdjuret har angripit och skadat eller dödat tamdjur, eller
3. om rovdjuret befinner sig inom inhägnat område avsett för skötsel av tamdjuret och det finns skälig anledning att befara ett angrepp där.

Rovdjuret får bara dödas när det inte går att skrämja bort rovdjuret eller på något annat lämpligt sätt avbryta eller avvärja angreppet.

Åtgärder enligt andra stycket 3 får, när det gäller lo, vidtas även för att skydda vilt som hålls i vilthägn eller liknande anläggning enligt 41 a §. Förordning (2009:310).

28 a § Åtgärder enligt 28 § andra-fjärde styckena får även vidtas av annan som handlar på uppdrag av ägaren eller vårdaren för att skydda jakthund som används i jaktlag, tamdjur som befinner sig inom inhägnat område avsett för skötsel av tamdjuret eller vilt som hålls i vilthägn eller liknande anläggning enligt 41 a §.

Detsamma gäller när uppdrag saknas men den som vidtar åtgärden har skäligen anledning att anta att ett sådant skulle ha lämnats om det funnits möjlighet till det. Förordning (2009:310).

28 b § Åtgärder enligt 28 och 28 a §§ får vidtas på någon annans jaktområde och trots bestämmelserna i 9 §. Inom nationalparker är sådan jakt endast tillåten för att förhindra angrepp på ren. Förordning (2021:334).

28 c § Naturvårdsverket ska fortlöpande bedöma om möjligheten att döda rovdjur med stöd av 28 § andra-fjärde styckena och 28 a § försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde eller annars används i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet ska verket genast anmäla detta till regeringen. Förordning (2009:310).

28 d § Den som i fall som avses i 28-28 b §§ har dödat ett djur ska snarast möjligt anmäla händelsen till länsstyrelsen. Djuret får inte flyttas utan medgivande från länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska anmäla händelsen till Polismyndigheten, om det finns misstanke om brott. Förordning (2014:1232).

